

Dôvodová správa k zákonu č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

A. Všeobecná časť

Návrh zákona o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) sa predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2013 – úloha č. 2 v mesiaci november. Materiál sa predkladá aj v súvislosti s plnením úlohy č. 15 z rozpracovaného Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2012 – 2016 na podmienky rezortu kultúry v znení: Pripraviť nový zákon o divadelnej činnosti a o hudobnej činnosti, ktorý bude upravovať divadelnú činnosť a hudobnú činnosť, postavenie divadelných a hudobných inštitúcií a zadefinuje pojmy divadelných a hudobných umelcov.

Divadelná činnosť je v súčasnosti upravená zákonom č. 384/1997 Z. z. o divadelnej činnosti v znení neskorších predpisov. V právnom poriadku Slovenskej republiky však absentuje právna úprava hudobnej činnosti, postavenie profesionálnej hudobnej inštitúcie, ako aj vymedzenie pojmu „hudobný umelec“. Predložený návrh zákona upravuje komplexne divadelnú činnosť, ako aj hudobnú činnosť.

Návrh zákona rešpektuje osobitosti divadelnej činnosti i hudobnej činnosti. Upravuje podmienky na divadelnú tvorbu a hudobnú tvorbu ako výsledku osobitého procesu vzájomne súvisiacich umeleckých, umelecko-technických a organizačných aktivít.

V jednotlivých ustanoveniach je upravené zriaďovanie, zakladanie, zlučovanie, zrušovanie a postavenie profesionálnych divadiel a profesionálnych hudobných inštitúcií, pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy na úseku divadelnej činnosti a hudobnej činnosti, rozvrhnutie pracovného času divadelných umelcov a hudobných umelcov a nepretržitý odpočinok takýchto zamestnancov, ako aj osobitný príspevok a postup pri jeho priznávaní. Zriaďovanie a zakladanie profesionálnych divadiel a profesionálnych hudobných inštitúcií na jednotlivých úrovniach má svoje opodstatnenie – vytvára sieť inštitúcií, ktorá zaručuje dostupnosť i umeleckú rôznorodosť tvorby.

Ministerstvu kultúry vzniká nová povinnosť viesť evidenciu profesionálnych divadiel a profesionálnych hudobných inštitúcií. Návrh zákona ďalej definuje jednotlivé skupiny zamestnancov profesionálneho divadla a profesionálnej hudobnej inštitúcie a osobitosti pracovno-právnych vzťahov týchto zamestnancov. Vychádzajúc z aplikačnej praxe zohľadňuje návrh zákona špecifiká organizácie práce profesionálnych divadiel a profesionálnych hudobných inštitúcií.

Návrhom zákona sa ďalej ustanovujú podmienky na priznanie osobitného príspevku a zníženého osobitného príspevku a procesný postup ministerstva kultúry pri posudzovaní žiadostí o jeho priznanie. Ostatným skupinám umelcov, ktorí v dôsledku výkonu umeleckej činnosti nadobudli chorobu z povolania alebo utrpeli pracovný úraz, prináležia nároky podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Výber profesií, ktorým prislúcha osobitný príspevok, bol konzultovaný so skupinou odborníkov z oblasti pracovného lekárstva.

V záujme zosúladenia právneho poriadku a návrhu zákona o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti dochádza aj k zmene a doplneniu niektorých zákonov.

Návrh zákona bude mať pozitívny sociálny vplyv na vybrané skupiny umeleckých zamestnancov, ktorí sa ocitli v situácii, že v dôsledku zmeny fyzických predpokladov nemôžu pokračovať vo svojej profesionálnej kariére. Sú síce zdraví, avšak nemôžu plnohodnotne

vykonávať svoju profesiu na požadovanej umeleckej úrovni. Prípadné zvýšené náklady na priznanie osobitného príspevku z dôvodu zníženia hranice počtu odpracovaných rokov a rozšírenia okruhu poberateľov osobitného príspevku budú rozpočtovo kryté z celkového schváleného objemu výdavkov rozpočtovej kapitoly ministerstva kultúry. V súčasnosti je počet žiadostí o priznanie osobitného príspevku minimálny. Osobitný príspevok v súčasnosti poberá len 21 umelcov. Novou právnou úpravou sa nepredpokladá výrazný nárast žiadateľov.

Navrhovaná právna úprava bude mať pozitívny na informatizáciu spoločnosti a sociálny vplyv, negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy a nebude mať žiadny vplyv na podnikateľské a životné prostredie.

Návrhom zákona predpokladané zvýšené náklady na priznanie osobitného príspevku z dôvodu zníženia hranice počtu odpracovaných rokov a rozšírenia okruhu poberateľov osobitného príspevku budú rozpočtovo kryté z celkového schváleného objemu výdavkov rozpočtovej kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a zákonmi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K § 1

Vymedzuje sa predmet úpravy zákona, jeho pôsobnosť a súčasne sa vylučuje pôsobnosť zákona na neprofesionálne divadlá a neprofesionálne hudobné inštitúcie. Navrhovaná úprava zákona sa vzťahuje na všetky profesionálne divadlá a profesionálne hudobné inštitúcie vrátane divadiel národnostných menšín, ako aj na divadlá a hudobné inštitúcie, ktorých postavenie upravuje osobitný predpis, teda na Slovenské národné divadlo a Slovenskú filharmóniu.

K § 2

Vymedzujú sa základné pojmy. Definuje sa divadelná činnosť, hudobná činnosť, divadlo, hudobná inštitúcia, hlavný predmet ich činnosti a profesionálna kariéra.

K § 3

Ustanovuje sa pôsobnosť štátnej správy na úseku divadelnej činnosti a hudobnej činnosti, ktorú vykonáva ministerstvo. Súčasne sa ustanovujú oprávnenia a povinnosti ministerstva na úseku divadelnej a hudobnej činnosti. Popri povinnostiach, ktoré ministerstvu vyplývajú z doterajšej právnej úpravy, sa ustanovuje nová povinnosť viesť evidenciu divadiel a evidenciu hudobných inštitúcií. Predchádzajúca právna úprava ukladala zriaďovateľovi iba povinnosť oznámiť zriadenie alebo zrušenie divadla ministerstvu a nepožadovala podrobnejšie údaje potrebné na ich ďalšie spracovanie. Táto povinnosť sa zavádza z dôvodu získania prehľadu o divadlách a hudobných inštitúciách a ich štruktúre. Zber vybraných údajov je nevyhnutným východiskom pre koncepcnú, monitorovaciu a dokumentačnú činnosť rezortu kultúry. Ministerstvo vydá všeobecne záväzný právny predpis, v ktorom ustanoví rozsah požadovaných údajov. Tlačivo s požadovanými údajmi zverejní ministerstvo na svojom webovom sídle. Register evidencie divadiel a hudobných inštitúcií ministerstvo sprístupní pre verejnosť prostredníctvom internetu na otvorenej softvérovej platforme (internetový prehliadač, pdf. a pod.).

K § 4

Ustanovuje sa pôsobnosť orgánov územnej samosprávy na úseku divadelnej činnosti a hudobnej činnosti, ktorú vykonávajú samosprávny kraj a obec. Súčasne sa ustanovujú oprávnenia a povinnosti samosprávneho kraja a obce na úseku divadelnej a hudobnej činnosti. Pre zriaďovateľov divadiel a hudobných inštitúcií, ktorými sú samosprávny kraj a obec, na ktoré prešla zriaďovateľská funkcia k týmto divadlám a hudobným inštitúciám z orgánu štátnej správy, sa zachováva povinnosť vyžiadať si stanovisko ministerstva k zrušeniu alebo zlúčeniu divadla alebo hudobnej inštitúcie alebo k prevodu ich zriaďovateľskej funkcie na iného zriaďovateľa dohodou. Toto opatrenie je výsledkom snahy štátu o udržanie kontinuity činnosti umeleckých inštitúcií s cieľom zachovania žánrovej rôznorodosti a dostupnosti ku kultúrnym hodnotám v regiónoch Slovenska.

K § 5

Ustanovuje sa, že zriaďovateľom štátneho profesionálneho divadla a štátnej profesionálnej hudobnej inštitúcie môže byť ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ktoré ich môžu zriadiť ako príspevkové organizácie.

Štatutárny orgán štátneho profesionálneho divadla a štátnej profesionálnej hudobnej inštitúcie vymenúva a odvoláva minister kultúry alebo vedúci ústredného orgánu štátnej správy podľa toho, kto je ich zriaďovateľom. Ak je zriaďovateľom štátneho profesionálneho divadla alebo štátnej profesionálnej hudobnej inštitúcie ministerstvo, zavádza sa možnosť, aby štatutárny orgán tejto inštitúcie mohol vymenovať minister kultúry nielen prostredníctvom výberového konania, ale aj výberom uskutočneným priamym oslovením na základe odporúčania poradného orgánu pre danú oblasť. Táto potreba vyplýva z aplikačnej praxe, ktorá opakovane poukazuje na skutočnosť, že najvýznamnejšie umelecké osobnosti, ktoré mali všetky predpoklady na zastávanie funkcie štatutárneho orgánu, sa odmietli zúčastniť na výberovom konaní z dôvodu, že svoje osobnostné a odborné kvality nespochybniteľným spôsobom preukázali už vo svojej doterajšej činnosti. Obmedzenie výberu štatutárneho zástupcu iba prostredníctvom výberového konania zužuje priestor na nájdenie optimálneho kandidáta. V minulosti spôsobilo toto obmedzenie neraz patovú situáciu a následnú umeleckú stagnáciu inštitúcie. Naďalej sa však ponecháva aj možnosť vymenovania štatutárneho orgánu na základe výberového konania. V prípade priameho oslovenia ministerstvo nerezignuje na povinnosť predloženia koncepcie rozvoja inštitúcie. Súčasne sa určuje funkčné obdobie štatutárneho orgánu divadla a hudobnej inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva v trvaní päť rokov s možnosťou opätovného vymenovania. Vymedzenie konkrétneho časového úseku je stabilizačným prvkom umožňujúcim štatutárnemu orgánu v súčinnosti s ministerstvom realizovať svoje zámery deklarované v predloženej koncepcii. Ak bude mať inštitúcia dobré hospodárske a umelecké výsledky, je možné opätovné potvrdenie vo funkcii. Štatutárny orgán divadla alebo hudobnej inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti iného ústredného orgánu štátnej správy vymenúva vedúci tohto orgánu na základe výberového konania.

Štátnym profesionálnym divadlám a štátnym profesionálnym hudobným inštitúciám sa ukladá povinnosť poskytovať ministerstvu alebo ním poverenej právnickej osobe informácie o svojej činnosti.

K § 6 a 7

Ustanovenia konkretizujú, kto môže zriadiť a založiť profesionálne divadlo alebo profesionálnu hudobnú inštitúciu, ustanovujú divadlám a hudobným inštitúciám povinnosť poskytovať vybrané informácie o svojej činnosti ministerstvu alebo ním poverenej právnickej osobe v príslušnej oblasti s cieľom vytvárania dokumentácie a zberu údajov pre štatistické zisťovanie. Zriaďovateľovi a zakladateľovi sa ukladá oznamovacia povinnosť informovať do

30 dní ministerstvo o založení alebo zrušení profesionálneho divadla alebo profesionálnej hudobnej inštitúcie. Ministerstvo vydá všeobecne záväzný právny predpis, v ktorom ustanoví rozsah požadovaných údajov. Tlačivo s požadovanými údajmi zverejní ministerstvo na svojom webovom sídle. Register evidencie divadiel a hudobných inštitúcií ministerstvo sprístupní pre verejnosť prostredníctvom internetu na otvorenej softvérovej platforme (internetový prehliadač, pdf. a pod.).

K § 8 a 9

V ustanoveniach sú vymedzené základné skupiny zamestnancov, ktorými profesionálne divadlo alebo profesionálna hudobná inštitúcia zabezpečuje svoju činnosť. Nanovo sú vymedzené najfrekventovanejšie umelecké profesie a súčasne aj nové profesie, ktoré vznikli využívaním nových technológií a sú bežnou súčasťou činnosti uvedených inštitúcií.

K § 10

Zamestnanci divadla alebo hudobnej inštitúcie môžu vykonávať svoju profesionálnu činnosť v pracovnom pomere podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov alebo na základe uzatvorenia autorskej zmluvy podľa zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov. Vylučuje sa možnosť, aby divadelný umelec alebo hudobný umelec uzatvoril so svojím zamestnávateľom autorskú zmluvu podľa vyššie citovaného zákona na činnosť, ktorú vykonáva na základe už uzatvoreného pracovného pomeru so zamestnávateľom, ktorým je divadlo alebo hudobná inštitúcia zriadená ministerstvom, iným ústredným orgánom štátnej správy, obcou alebo samosprávnym krajom.

K § 11

V súčasnosti sa v inštitúciách uplatňuje rozvrhnutie pracovného času podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov. Prax ukazuje, že kategória nerovnomerne rozvrhnutého pracovného času je pre divadlá a hudobné inštitúcie nevyhovujúca, pretože nezohľadňuje špecifiká umeleckej prevádzky. Cieľom navrhovanej právnej úpravy je odstrániť aplikačné problémy v praxi. Charakteristickou črtou umeleckého procesu v profesionálnom divadle alebo profesionálnej hudobnej inštitúcii je kolektívny spôsob práce, ktorému sa podriaďuje rozvrhnutie pracovného času, ako aj času odpočinku. So zreteľom na aplikačnú prax vychádza navrhovaná právna úprava z osobitostí procesu prevádzky, čím sa odstránia doterajšie komplikácie umeleckých inštitúcií pri rozvrhnutí pracovného času umeleckého zamestnanca a jeho následnej kontrole. Ustanovenie vymedzuje týždenné zloženie pracovného času umeleckého zamestnanca, ktorý sa podriaďuje procesu naštudovania a uvedenia umeleckého diela a zahŕňa prácu na pracovisku (skúšky a verejné uvedenie diela) a domáce štúdium. Zamestnávateľovi je uložená povinnosť viesť evidenciu pracovného času podľa jeho skladby. Rozvrhnutie pracovného času zamestnanca divadla alebo hudobnej inštitúcie sa musí uskutočniť tak, aby nebol narušený proces umeleckej prevádzky, vzhľadom na to, že zamestnanci divadla a hudobnej inštitúcie sa popri verejnom uvádzaní diel zúčastňujú aj na skúšobnom procese prípravy ďalšieho diela. Z tohto dôvodu sa navrhuje výnimka zo všeobecných pravidiel pri poskytovaní nepretržitého odpočinku v týždni, a to tak, že zamestnávateľ môže zamestnancovi, ktorý je divadelným umelcom alebo hudobným umelcom, staršiemu ako 18 rokov po dohode so zástupcami zamestnancov alebo, ak u zamestnávateľa nepôsobia zástupcovia zamestnancov, po dohode s týmto zamestnancom, rozvrhnúť pracovný čas tak, aby mal raz za štyri týždne najmenej dva po sebe nasledujúce dni nepretržitého odpočinku; zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi náhradný nepretržitý odpočinok v týždni do začiatku hromadného čerpania dovolenky (divadelné prázdniny), najneskôr však do 12 mesiacov, odkedy sa mal odpočinok poskytnúť. V praxi to

znamená, že zamestnávateľ musí dať zamestnancovi raz za mesiac náhradné voľno v rozsahu dvoch po sebe idúcich dní a zvyšné dni (v konkrétnom mesiaci) sa „zbierajú“ do tzv. zostatku. Tento zostatok je zamestnávateľ povinný poskytnúť zamestnancovi do začiatku čerpania hromadnej dovolenky (v tomto prípade sú to divadelné prázdniny, ktoré pozostávajú z kumulácie náhrady nepretržitého odpočinku a riadnej dovolenky).

K § 12

Do 1. 1. 2004 mali divadelní umelci a hudobní umelci, ktorí z objektívnych dôvodov nemohli vykonávať umeleckú činnosť, nárok na výsluhový dôchodok, ktorý sa vzťahoval na pomerne široký okruh oprávnených osôb (zahŕňal napríklad aj artistov a všetkých hudobných umelcov). Nový systém sociálneho poistenia už výsluhový dôchodok umelcov neobsahuje. Viacerí divadelní umelci a hudobní umelci, ktorí z objektívnych dôvodov nemohli vykonávať umeleckú činnosť a ktorým neprislúchali nároky zo systému sociálneho poistenia, zostali bez sociálneho zabezpečenia. Zákonom č. 288/2009 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 384/1997 Z. z. o divadelnej činnosti v znení zákona č. 416/2001 Z. z. sa čiastočne zmiernili sociálne dôsledky najohrozenejšej skupiny hudobných umelcov a divadelných umelcov, ktorí z objektívnych dôvodov nemôžu naďalej vykonávať umeleckú činnosť, zavedením osobitného príspevku. Tento právny inštitút preberá aj navrhovaná právna úprava. Osobitný príspevok sa vzťahuje na zúžený okruh umelcov, ktorí sú relatívne zdraví, teda nemajú poškodené zdravie v takej intenzite, aby im prislúchali nároky zo systému sociálneho poistenia (napríklad invalidný dôchodok, úrazová renta), avšak nemôžu plnohodnotne vykonávať svoju profesiu na požadovanej umeleckej úrovni (napríklad nastane v živote umelca udalosť, ktorá ovplyvní jeho ďalší výkon povolania, tanečníci – zmena fyzických predpokladov, opotrebovanosť kĺbov, hráč na dychový nástroj – fyziologické zmeny ústnej dutiny, spevák – zmena hlasových dispozícií a podobne). Nepôjde však nikdy o poškodenie zdravia, ktoré by zakladalo nárok na poberanie invalidného dôchodku alebo úrazovej renty podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, vždy pôjde len o preklenovacie obdobie časovo vymedzené od času, kedy umelec stratil schopnosť plnohodnotne vykonávať svoje povolanie do vzniku nároku na poberanie starobného dôchodku. Divadelný umelec a hudobný umelec, ktorý pre dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou osobou, alebo ktorý utrpel pracovný úraz alebo u ktorého sa zistila choroba z povolania, bude mať po skončení umeleckej kariéry nároky zo sociálneho poistenia, t.j. na invalidný dôchodok alebo úrazovú rentu. Priznanie osobitného príspevku je viazané na splnenie taxatívne ustanovených podmienok. Vymedzuje sa okruh poberateľov, ktorými sú vybrané skupiny divadelných umelcov a hudobných umelcov, konkrétne vokálny sólista, hráč na dychový nástroj, tanečný sólista, zborový spevák a zborový tanečník. Pod tanečníkom sa rozumie umelec vykonávajúci profesiu tanečníka bez ohľadu na štýl a techniku. Pri posudzovaní rozsahu odpracovaných rokov potrebných na priznanie osobitného príspevku je rozhodujúci celkový rozsah odpracovaných rokov bez ohľadu na počet zamestnávateľov za podmienky, že ide o zamestnávateľov podľa §12 ods. 2 písm. a) tohto zákona. Vylučuje sa priznanie osobitného príspevku osobám, ktoré po skončení pracovného pomeru naďalej vykonávajú činnosť v pracovnom pomere u iného zamestnávateľa, ktorá sa zhoduje s činnosťou zakladajúcou nárok na priznanie osobitného príspevku, napríklad divadelný umelec spĺňa zákonom ustanovené podmienky na priznanie osobitného príspevku (skončil pracovný pomer), požiadal si o jeho priznanie, avšak pokračuje v pracovnom pomere u iného zamestnávateľa, kde vykonáva rovnakú činnosť, za ktorú si uplatňuje nárok na priznanie osobitného príspevku. To znamená, že sa vylučuje súbeh poberania osobitného príspevku a ďalšieho vykonávania divadelnej činnosti a hudobnej činnosti v pracovnom pomere. Ďalej sa vylučuje priznanie osobitného príspevku osobe,

s ktorou bol skončený pracovný pomer z dôvodov porušenia pracovnej disciplíny. Oproti doteraz platnej právnej úprave sa znižuje hranica odpracovaných rokov pre speváka alebo hráča na dychový nástroj z doterajších 30 rokov na najmenej 25 rokov. Dôvodom tejto úpravy sú aktuálne poznatky z praxe v dotknutých skupinách umelcov. Nová právna úprava umožňuje uchádzať sa o osobitný príspevok aj vybraným okruhom zamestnancov umeleckých inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy, konkrétne ide o tieto divadlá: Divadlo Štúdio tanca v Banskej Bystrici, Divadlo Romathan v Košiciach, Poddukelský umelecký ľudový súbor v Prešove, ako aj pre vybrané okruhy zamestnancov umeleckých súborov – inštitúcií zriadených podľa osobitného predpisu, konkrétne pre orchestre pôsobiace v Rozhlase a televízii Slovenska – Symfonický orchester Slovenského rozhlasu a Orchester ľudových nástrojov. Prechodné ustanovenie v § 15 ods. 6 umožňuje uchádzať sa o osobitný príspevok aj umelcom, ktorí pôsobili v už zaniknutom Vojenskom umeleckom súbore. Ministerstvo kultúry napriek navrhovanému rozšíreniu okruhu potenciálnych poberateľov osobitného príspevku, či už z dôvodu zníženia vekovej hranice alebo z dôvodu rozšírenia okruhu inštitúcií, nepredpokladá výrazný nárast žiadateľov o osobitný príspevok. Žijúci umelci, aj keď spĺňajú podmienky nároku na osobitný príspevok, žiadajú o jeho priznanie skôr výnimočne. Väčšina z nich má ambíciu zotrvať čo najdlhšie vo svojom profesionálnom povolání. Na ilustráciu uvádzame, že od roku 2009 poberalo celkom 19 osôb osobitný príspevok a dnes je ich len o dve osoby viac. Predkladateľ zákona odhaduje, že dynamika rastu bude zachovaná. V čase, keď sa rušil výsluhový dôchodok (1. 1. 2004), jeho poberateľmi bolo 99 umelcov za celú históriu (údaj zo Sociálnej poisťovne). Trvanie nároku na osobitný príspevok je poberateľ povinný každoročne preukázať čestným vyhlásením, ktorého vzor zverejní MK SR na svojej webovej stránke. Oprávnenej osobe sa ukladá povinnosť vrátiť finančné prostriedky neoprávnene vyplatené alebo vyplatené v nesprávnej výške. Ak tak neurobí dobrovoľne, ministerstvo môže vymáhať túto sumu v lehote troch rokov od zistenia neoprávneného vyplatenia príspevku, najneskôr však do desať rokov od vyplatenia príspevku .

K § 13

Podmienky vzniku nároku na poberanie zníženého osobitného príspevku vylučujú možnosti súbehu osobitného príspevku s invalidným dôchodkom a úrazovou rentou, ak je vyššia ako suma osobitného príspevku.

K § 14

Navrhuje sa, aby sa na proces konania o priznaní osobitného príspevku vzťahoval zákon o správnom konaní s odchýlkami ustanovenými v tomto zákone. Podrobne sú upravené podmienky vzniku nároku na osobitný príspevok, povinné náležitosti žiadosti, spôsob podania žiadosti, proces posudzovania žiadosti a ustanovuje sa lehota na rozhodnutie o priznaní osobitného príspevku.

K § 15

Prechodné ustanovenia potvrdzujú zachovanie osobitných príspevkov priznaných podľa doterajšieho právneho predpisu. Od účinnosti nového zákona o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti platí princíp, že podmienky priznania musia byť splnené po celý čas poskytovania osobitného príspevku. Preto aj poberatelia osobitného príspevku podľa doterajšieho predpisu budú od účinnosti nového zákona povinní každoročne k 31. decembru kalendárneho roka ministerstvu kultúry potvrdiť, že spĺňajú podmienky pre trvanie nároku na osobitný príspevok. Toto riešenie do budúcnosti vylúči prípadnú duplicitu poskytovania osobitného príspevku a dôchodku. Prechodné ustanovenia umožňujú požiadať o priznanie osobitného príspevku podľa doterajšieho predpisu do jedného roku od účinnosti tohto zákona.

Umožňuje sa tiež oprávnenej osobe, ktorá pracovala v zaniknutej inštitúcii (Vojenskom umeleckom súbore) a v orchestri Slovenského rozhlasu, ak by v ustanovenom období splnila podmienky na priznanie osobitného príspevku, aby požiadala o jeho priznanie do jedného roku od účinnosti tohto zákona.

K §16

Zrušovacie ustanovenie ruší dňom nadobudnutia účinnosti navrhovanej právnej úpravy doteraz platný a účinný právny predpis.

K Čl. II

K bodom 1 a 2

Navrhuje sa zosúladiť zákon o Slovenskom národnom divadle s navrhovanou úpravou zákona o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti, pokiaľ ide o spôsob obsadzovania miesta generálneho riaditeľa, ako aj o funkčné obdobie generálneho riaditeľa. Dopĺňa sa tiež nové ustanovenie, podľa ktorého organizáciu a činnosť Slovenského národného divadla upraví štatút vydaný ministrom kultúry, rovnako ako je to v zákone o Slovenskej filharmónii.

K bodu 3

Ide o legislatívno-technické spresnenie.

K bodu 4

Upravuje sa právny režim, v ktorom môže divadelný umelec alebo hudobný umelec vykonávať v divadle alebo v hudobnej inštitúcii umeleckú činnosť. Z dôvodu zosúladenia zákona o Slovenskom národnom divadle so zákonom o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti sa navrhuje vylúčiť súbeh vykonávania umeleckej činnosti s tou istou osobou na základe autorskej zmluvy, ak identickú činnosť umelec už vykonáva v pracovnom pomere.

K bodu 5

Navrhované ustanovenie vyjadruje vzťah zákona o Slovenskom národnom divadle /špeciálny zákon/ k zákonu o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti / všeobecný zákon/.

K bodu 6

Navrhuje sa začiatok päťročného funkčného obdobia generálneho riaditeľa počítat' odo dňa účinnosti zákona.

K Čl. III

K bodom 1 a 2

Navrhuje sa zosúladiť zákon o Slovenskej filharmónii s navrhovanou úpravou zákona o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti, pokiaľ ide o spôsob obsadzovania miesta generálneho riaditeľa ako aj o funkčné obdobie generálneho riaditeľa. Z dôvodu zosúladenia zákona o Slovenskej filharmónii so zákonom o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti sa navrhuje vylúčiť súbeh vykonávania umeleckej činnosti s tou istou osobou na základe autorskej zmluvy, ak identickú činnosť umelec už vykonáva v pracovnom pomere.

K bodu 3

Vyjadruje sa vzťah zákona o Slovenskej filharmónii /lex specialis/ k zákonu o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti /lex generalis/.

K bodu 4

Navrhuje sa začiatok päťročného funkčného obdobia generálneho riaditeľa počítat' odo dňa účinnosti zákona.

K Čl. IV

V dôsledku navrhovanej právnej úpravy zákona sa mení aj príslušné ustanovenie zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

K Čl. V

Navrhovanou zmenou príslušného ustanovenia zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov sa umožňuje ,aby pre zamestnancov, ktorí sú divadelnými umelcami alebo hudobnými umelcami ,osobitný zákon ustanovil odchýlku od Zákonníka práce pri úprave ich pracovnoprávných vzťahov, čím sa umožňuje zohľadniť potrebné špecifiká umeleckej prevádzky divadla a hudobnej inštitúcie pri rozvrhnutí pracovného času.

K Čl. VI

Účinnosť sa navrhuje k 1. júlu 2014, čo harmonizuje so začiatkom novej umeleckej sezóny divadiel a hudobných inštitúcií.

Vládny návrh zákona schválila vláda Slovenskej republiky dňa 11. 12. 2013.

Robert F i c o

predseda vlády

Slovenskej republiky

Marek M a d' a r i č

minister kultúry

Slovenskej republiky